

Erklärung der Berkel

Verklaring van de Berkel

Visie drinkbare rivieren

Drinkbare rivieren zijn een indicator voor de gezondheid van het stroomgebied. Dit vergezicht is begrijpelijk, aansprekend voor natuurliefhebbers, boeren en bedrijven; het zorgt voor een positieve beweging. Letterlijk, we bewegen ons samen richting een Berkel die schoon en gezond genoeg is om te drinken. Het vergezicht van een drinkbare rivier biedt een overkoepelende visie voor allerlei bestaande beleidsdoelen en lopende projecten: niet alleen met betrekking tot waterkwaliteit, maar ook rondom klimaat, milieu, stikstof, duurzaamheid, biodiversiteit en gezondheid.

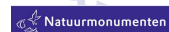
Samen vormen we de Berkel familie

Een wereld met drinkbare rivieren is alleen mogelijk als iedereen in het stroomgebied meedoet: burgers, verenigingen, bedrijven, politiek, overheden en andere organisaties. Door samen te werken in een netwerk kunnen we onze positieve invloed op het hele stroomgebied vergroten. Samen staan we voor de sterke visie van een drinkbaar Berkel.

We houden te allen tijde in het oog welke bijdrage onze acties leveren aan de kwaliteit van het water, de bodem, de biodiversiteit en het landschap van het Berkeldal. Met elke stap die we zetten op weg naar een drinkbaar Berkel, dragen we ook bij aan de verbetering van het hele stroomgebied, de zee en de wereld. Als onderdeel van deze verklaring hebben we in de bijlage eenentwintig inspirerende acties geformuleerd. Daartoe maken wij gebruik van de mogelijkheden die binnen onze verantwoordelijkheid liggen om in het jaar 2050 een gezamenlijke bijdrage te leveren aan een drinkbaar Berkel.

De ondertekenaars van deze verklaring spreken af:

- 1 Zich in te zetten voor een Drinkbare Berkel in 2050.
- 2 Samen te werken in het stroomgebied om steeds meer stappen te zetten richting een Drinkbare Berkel.
- 3 Elkaar te inspireren en voorbeeldgedrag te tonen voor een Drinkbare Berkel.
- 4 Concrete acties te ondernemen uit de lijst met eenentwintig acties waar zij verantwoording kunnen nemen, elkaar daarbij waar nodig te helpen en over de voortgang daarvan jaarlijks verslag te doen.

Uiteraard kun je ook na 7 juni aansluiten. Doe je mee?!
drinkbareberkel@gmail.com

www.drinkablerivers.org/what-we-do/river-walks/ijssel-riverwalk-2021/berkel-walk-2024

Naar een Drinkbare Berkel: ANPAKKEN!

Verklaring ter gelegenheid van de wandeling voor een drinkbare Berkel van 26 mei t/m 08 juni 2024 van de bron in Billerbeck (D) tot de monding in Zutphen (NL) en de 10e Berkelconferentie op 07 juni 2024 in Zutphen.

Waterbewustzijn

Rivieren zijn levende systemen. Alles wat op het land gebeurt, beïnvloedt de gezondheid van onze rivieren. Dat heeft op zijn beurt weer invloed op onze gezondheid. Een drinkbare Berkel heeft schoon rivierwater, maar ook een rijk en gevarieerd dieren- en plantenleven, een gezonde bodem en een prachtig landschap waarvan je kunt genieten. Er zijn veel plannen voor het verbeteren van de waterkwaliteit. Het beeld van een drinkbare Berkel helpt om daarbij tot concrete stappen te komen, ieder vanuit zijn eigen rol.

Op dit moment is de kwaliteit van het Berkelwater onvoldoende. Er zijn te veel voedingsstoffen en microverontreinigingen zijn nog steeds in te hoge concentraties aanwezig. Residuen van bestrijdingsmiddelen en medicijnen worden gevonden en op gezette tijden is de zuurstofconcentratie te laag, wat leidt tot problemen voor vissen en andere waterdieren.

Eén en twintig inspirerende acties voor een Drinkbare Berkel

Waterbewustzijn

- 1 Wat weten we van de waterkwaliteit? We versterken het inzicht in de huidige waterkwaliteit en in de ontwikkeling daarvan (wat is er aan de hand, wat gebeurt er al, door wie, wat betekent dat voor het doel dat we stellen?).
- 2 Wat weten we van de invloeden op de waterkwaliteit (denk aan lozingen en onttrekkingen van grond- en oppervlaktewater)? We versterken de bewustwording door kennis te delen over waterkwaliteit en waterleven en de invloed op de waterkwaliteit. Dat doen we met oog voor maatwerk informatie voor iedereen (inclusief!).
- 3 We ontwikkelen educatieve programma's met excursies naar bijvoorbeeld rioolwaterzuiveringsinstallaties voor scholen.
- 4 We stimuleren het burgeronderzoek van Drinkbare Rivers in ons gebied.
- 5 We stimuleren en adviseren inwoners over allerlei mogelijkheden om in en rond het huis duurzaam te werk te gaan.
- 6 We geven advies aan inwoners over allerlei producten. We bieden ook handelingsperspectief voor producenten, voorschrijvers en mensen die medicijnen moeten gebruiken (afbreekbare medicijnen).
- 7 We bevorderen periodieke schoonmaak acties.

- 8 We promoten vaarroutes, wandel- en fietsroutes, zoals het Berkelpad en de spirituele routes rond Billerbeck, Coesfeld, Gescher, Stadtlohn, Vreden, Rekken, Eibergen, Haarlo, Borculo, Lochem en Zutphen.

Inrichtingsmaatregelen

- 9 We stimuleren afkoppeling regenwater (regentonnen impuls), grijs water gebruik en de toepassing van van wadi's en waar wenselijk helofyten filters.
- 10 We onderzoeken de wenselijkheid van verplichte regenwateropslag voor nieuwbouwwoningen, zoals in Vlaanderen is voorgeschreven (5000 liter opslag in elk nieuwbouwhuis).
- 11 We experimenteren met hemelwaterbeekjes in oude stadscentra waar een gescheiden rioolstelsel lastig is.
- 12 We koppelen zo veel mogelijk af, houden zo veel mogelijk water vast in het landschap en dringen riool overstort terug.

- 13 We benoemen het belang van schone rivieren en gezonde stroomgebieden in de omgevingsvisies die momenteel door (Nederlandse) gemeenten worden opgesteld en vertalen deze vervolgens in de omgevingsplannen die daarop volgen.

- 14 We versterken tussen bron en monding de koppeling van de rivier met het totale ecosysteem, waaronder bossen en boom singels. We pakken als overheden een actieve rol in gebiedsprocessen en stimuleren daarbij stappen richting een drinkbare rivier.
- 15 We gebruiken het toenemend besef van de droogte problematiek in de Achterhoek om het belang van goed zoet water te versterken. We ondersteunen lopende proefprojecten en vullen ze aan met projecten, die de verbinding tussen waterkwaliteit en kwaliteit versterken.

- 16 We maken de Berkel beleefbaar en dus zichtbaar in het landschap en in de Berkel steden. We maken gebruik van kunst om de relatie met onze rivier te versterken en geven bewoners een actieve rol bij het beheer.
- 17 We zorgen voor meer stroming in de Berkel en dus meer zuurstof. Te beginnen met een deelstroomgebied van een zijbeek zoals de Heksenlaak.

Proces afspraken

- 18 We gaan in gesprek met de farmaceutische industrie over afbreekbare medicijnen en voeren via de koepelorganisaties Unie van Waterschappen en VEWIN (drinkwaterbedrijven) actief lobby in Europa.
- 19 We intensiveren het samenspel tussen Nederlandse en Duitse collegas. Waarom in de toekomst geen Nederlands-Duitse Waterschappen?
- 20 We staan als overheden voor het belang van het Water. We luisteren naar *de stem van het water* en nodigen representanten van de Berkelfamilie uit voor er belangrijke besluiten worden genomen over *hun* rivier.
- 21 We versterken als Berkel Bestuurders de band met andere leden van de Berkelfamilie, steunen de organisatie van Berkel Boeren, Berkel Scholen, Berkel Ondernemers, Berkel Historici, Berkel Schippers, Berkel Visser en Berkel kunstenaars.

